

RAPPORT
KARTLEGGE UNIVERSELL UTFORMING
I FRILUFTSOMRÅDER I KOMMUNENE
LINDESNES

OG
ÅSERAL

10.11.2020

Bakgrunn for prosjektet – Problembeskrivelse

Kartleggingen skal være et grunnlag for at kommunene skal få hjelp til å utvikle og forvalte arbeidet med universell utforming på en god og varig måte. Om folkehelse sier kommuneplanen bl.a.: «Helse skapes der folk lever og bor. Gode lokalsamfunn har stor betydning for livskvalitet og utvikling av sosiale nettverk som bidrar til trivsel, tilhørighet og god helse. Det er en utfordring at det er få møteplasser utenom organiserte aktiviteter i deler av kommunen vår».

Vi henviser også til regionale planer som Folkehelsestrategien for Agder 2018-25. Under satsingsområde Gode nærmiljø: «Fylkeskommunen skal gjennom tilskuddsordninger prioritere turstier og friluftsliv i nærmiljøet, og veilede og bistå kommunene i planarbeid slik at det blir tilrettelagt for grøntstruktur, møteplasser og aktiviteter nær der folk bor eller oppholder seg. Tilrettelegging for friluftsliv for funksjonshemmede, eldre inaktive vil være viktig».

Kartleggingen er gjort innenfor områder som er registrerte friluftsområder som er godt tilpasset og friområder med mulighet for tilpasning.

Totalt ble det kartlagt 18 plasser i Lindesnes kommune og 8 i Åseral. Målsetningen var 15 kartlagte plasser i Lindesnes kommune og 5 i Åseral.

Organiseringen av prosjektet

Hvem har vært med /Samarbeid

- Prosjekteier i kommunen: Avdelingen Demokrati og plan i Lindesnes kommune
- Prosjektleder: Åse Wetrhus
- Prosjektmedarbeidere: Teknisk drift i begge kommune, ekstra timeansatt personale
- Andre bidragsytere og samarbeidspartnere: Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne, ansatte teknisk drift (planavdeling og Geodata) og park og vei fra teknisk forvaltning.
- Styringsgruppe: Anette Rattfeldt – FLIR, Guro Torhildsdatter – Folkehelsekoordinator, Randi Byremo – Åseral kommune og Åse Wetrhus – rådgiver og administrativ ressurs i Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne
- Referansepersoner: Ulike brukergrupper, Råd for personer med nedsatt funksjonsevne, ansatte som bidrar med råd, lokalkunnskap og kompetanse som vi ikke har i arbeidsgruppa.

Hvordan har vi arbeidet

- På grunn av korona og smittevernstiltak ble møtene med samarbeidspartnere gjennomført digitalt fra starten av i april. Totalt 3 møter
- Det ble innhentet 15. – 21. april Innhentet en oversikt over offentlige områder (friluftsområder/andre uteområder/parker/brygger mm) som er opparbeidet med tilgjengelighet/universelt utformet fra de gamle kommunene Lindesnes og Mandal. Ansatte på Teknisk drift/park og vei har hjulpet oss. Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne har hjulpet, når det gjaldt gamle Marnardal.
- I Åseral har FLIR v/ Anette Rattfeldt kontakt og kunnskap på områdene
- Arbeidsgruppen gjennomførte en felles befaringsrunde 26.5. på friluftsområder på Harkmark. Hva ser vi etter: parkeringsmuligheter, underlag, toaletter (service), tilgjengelighet og opplevelser. Hva kan tilrettelegges i et område? Og hvem kan ha nytte av tilretteleggingen? Forskjell på universelt utformet og universell tilrettelegging?
- Christina Frøysland ble engasjert i arbeidet med registrering 27.5.
- Digital opplæring ble gjennomført av Christina, Anette, Åse
- Christina har arbeidet selvstendig med kartleggingen. Det ble litt vanskelig å utføre jobben som planlagt pga mange folk til stede på fri-/friluftsområdene i juli måned. Kartleggingsarbeidet foregikk i perioden medio august og til begynnelsen av november.
- Vi har hatt et fysisk møte i oktober. Ellers har samarbeidet vært digitalt

Kartlegging på Ryvingen fyr

En solrik fredag i september var halvparten av Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne tilstede under åpningen av rullestolbanen fra brygga og opp til Ryvingen fyr sammen med blant annet Christina som gjorde kartleggingsarbeidet her.

Det er gjort et betydelig arbeid for å gjøre Ryvingen fyr universelt utformet. Rullestolbanen, som går fra brygga i østhavnen og ca.650 meter helt opp til fyret og inn i en tilrettelagt utleieenhet, samt

store utbedringer av havna, gir en spennende fremtid for Ryvingen fyr. Med på turen var tre rullestolbrukere som viste at det var god framkommelighet fra brygga i Mandal til brygga på Ryvingen og videre opp til selve fyret og utleieenheten her. For synshemmede er det nok litt mer som må komme på plass, som blant annet markering av nivåforskjeller.

Her er Christina i arbeid:

Erfaring fra kartleggingsarbeidet

Fra Christina

«Ellers har jeg særlig de to siste dagene pratet med en del mennesker på tur, og alle lurer på om jeg bærer på fiskestang(vateret). Jeg forteller hva det er og hva jeg gjør. At jeg registrer UU turmål for kommunen, og dette blir liggende på nettet under norgeskart.no. Samtlige sier da at det er fantastisk at kommunen gjør dette, ett flott og viktig tiltak. Mange sier de er stolte over at kommunen gjør dette.

Positiv reklame for kommunen og bare positive tilbakemeldinger».

- Det at vi manglet liste eller at listen ikke var klar fra noen området, gjorde kartleggingen litt utfordrende. At noe endret seg underveis ble også en utfordring., men det har stort sett gått

bra. Til en annen gang er det lurt å fastsette mål med tydelige adresser. Men alt i alt har det gått bra.

- Folk vi møter under arbeidet er veldig positive til det som gjøres
- Christina har også sett at "normalt" vedlikehold er en gjenganger som kanskje svikter litt. Som eksempel på trillebaner og ramper ville litt luking vært supert.
- Vi har mange gode steder i begge kommunene, noen bedre enn andre, selvfølgelig, men mange fine egnede steder.
- Dette er ikke et skrivebordsarbeid, men et feltarbeid. Hensynene er drøftet. Det er informert om i Rådet. Det har vært viktig med medvirkning underveis både fra Rådet og målgrupper.

Digitalt verktøy

- Brukermanual ble skrevet ut og ble tatt med, gjorde at registreringene gikk greit helt fra starten av
- De første registreringene tok litt tid, etterhvert gikk det ganske raskt
- Slet litt med å få lastet opp i begynnelsen. Men da jeg forstod det ikke ble lastet opp fikk jeg raskt hjelp fra kontaktperson i Kartverket. Veldig bra!
- Verktøyet fungerer veldig bra. Lært mye underveis også

Selve prosessen rundt kartleggingen

- Vært greit å reise rundt med målinger
- Tatt utenom høysesong
- Litt småkjølig å vasse uti for å måle baderamper i september
- Flott med demoversjon
- Korona – vanskelig å få kartlagt i sommer pga stor tetthet av folk på mange av områdene. Av den grunn ble kartleggingen tatt etter sommeren

Resultatet

Totalt ble det kartlagt 18 plasser i Lindesnes kommune og 8 i Åseral. Målsetningen var 15 kartlagte plasser i Lindesnes kommune og 5 i Åseral.

Austegard

Denne fiskeklassen er plassert i Austegard ved Lognavatn. Her kan du køyre heilt ned til vatnet. Den er tilrettelagt for rørslehemma med asfaltert sti, oppbygde fiskepirar, bord og benkar. Fiskeklassen ligg omkring 2 km frå Åknes med avkøyring over bru mot Austegard og Espelid. Ta fyrste veg til høgre når du kjem til Austegard. (Fra nettsiden til Åseral kommune)

Dugnadsgjengen – samarbeid med frivillige og kommune i Lindesnes kommune

Økonomi - regnskap

Det som er ført i prosjektregnskapet er som følger:

Reiseregning Christina kr 4,03 x 430 km	kr 1 733
Lønn Christina kr 315,32 x 51 timer	kr 16 082

Innkjøp av utstyr

kr 5 667

Totalt

kr 23 382

Administrative kostnader som tidsforbruk til møter, reiseregning og skriving av rapport mm er ikke tatt med i regnskapet.

Vi ønsker å disponere resten av midlene slik at vi kan få registrert flere steder i Marnardal i løpet av november

Videre arbeid

- Overlevere listen over områder til Teknisk drift i Åseral kommune og i Lindesnes kommune
- Presentere arbeidet i rådene
- Legge ut på nettsidene til kommune
- Samarbeide med Teknisk drift i begge kommunene, folkehelsekoordinator for å oppdatere kartleggingene på Norgeskart.no

Til Kartverket v/Sven Michaelis

Lindesnes kommune søker om å disponere resten av midlene, kr 6 618, slik at vi kan få registrert flere friluftsområder i Marnardal.

Arbeidet gjøres i samarbeid med Christina Frøysland.

Vedlagt kartlegging over 26 friluftsområder

Bilder og tekst

Åse Wetrhus

